

prima instanță: Gr. Manoli
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: Iu. Cimpoi, V. Pruteanu, N. Simciuc
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-116/17

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lilee Onofraș împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 martie 2016,

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2016 Lilia Onofraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, privind recunoașterea ilegală a refuzului la plata indemnizației pentru creșterea copilului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin ordinul nr. 61 ef. din 07 mai 2012 a fost angajată în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale (SPCSE) al MAI, iar la moment deține funcția de specialist al Serviciului Operativ al Direcției Situații Excepționale Orhei a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI.

Menționează că, conform certificatului de naștere nr. NA-VI 2226634 din 22 octombrie 2015, în familie, s-a născut fiica Onofraș Daria.

La 19 ianuarie 2016 s-a adresat atît la Casa Națională de Asigurări Sociale, cît și la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI cu cerere

prealabilă privind solicitarea de a i se achita, în conformitate cu prevederile art. 124 alin. (1) și (2) Codul muncii, indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, în mărime de 30% din venitul mediu lunar realizat pe parcursul ultimilor 12 luni pînă la nașterea copilului.

La 16 februarie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat că nu are temei de a achita indemnizația solicitată, întrucît Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI nu efectuează plăți cu contribuții în bugetul asigurării sociale de stat. Însă, de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale răspuns nu a primit.

Mai menționează că deși Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI nu efectuează plata contribuțiilor la bugetul asigurării de stat, aceasta conform art. 29 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, nu trebuie să afecteze plata drepturilor convenite asiguraților.

Prin urmare, solicită Lilia Onofraș să fie recunoscut ilegal refuzul Serviciilor Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale să-i achite indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului Onofraș Daria, de la naștere și pînă la vîrsta de 3 ani, în mărime de 30% din venitul mediu lunar realizat, adică suma de 1470,85 lei lunar, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 martie 2016 acțiunea a fost admisă. A fost recunoscut ilegal refuzul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne la plata în folosul Liliei Onofraș a indemnizației pentru creșterea copilului Daria Onofraș născută la 05 septembrie 2015, în mărime de 30% din venitul mediu lunar realizat de Lilia Onofraș în ultimele 12 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul asigurat, începînd cu data de 05 septembrie 2015 pînă la atingerea de către copil a vîrstei de trei ani. A fost încasat de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul Liliei Onofraș cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. 2 din Legea cu privire la sistemul public de asigurări sociale, care prevede că dreptul la asigurări

sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale.

În acest sens, instanța de apel a menționat că conform art. 124 alin. (1) Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți – 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art.123 alin.(2).

Conform art. 18 alin. (1) și alin (6) din Lege privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asiguratul care se află în concediul pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani la toate unitățile în care desfășoară activități are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și pînă la vârsta de 3 ani a copilului. În cazul în care data acordării concediului pentru îngrijirea copilului diferă de la o unitate la alta, indemnizația se stabilește începînd de la data ultimei acordări a concediului. Quantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art.7, dar nu mai puțin de 540 de lei pentru fiecare copil.

În conformitate cu pct. 44 din Hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, în cazul acordării concediului de maternitate în perioada concediului pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, persoana îndreptățită va beneficia de ambele indemnizații (de maternitate și de creștere copilului pînă la împlinirea de 3 ani).

Instanța de apel a concluzionat că deoarece Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI face parte din autoritățile executive, situația reclamantei cade și sub incidența art. 4 pct. 2) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, conform căruia în sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive.

Conform art. 5 alin. (1) lit. f) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22.07.2004, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la următoarele prestații: indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

Prin prisma normelor citate supra, instanța de apel a constatat că Lilia Onofraș urmează să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului pe parcursul a 3

ani de la nașterea copilului achitată de la locul de muncă, adică de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că intimata nu poate beneficia de indemnizația solicitată, deoarece Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007 nu prevede achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului, deoarece aceste circumstanțe nu pot servi ca temei de refuz în achitarea indemnizației, respectiv și de respingere a acțiunii, or această imperfecțiune a legii nu poate fi pusă pe seama reclamantei-intimate.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentul apelantului conform căruia indemnizația de maternitate urmează a fi încasată de la Casa Națională de Asigurări Sociale, și nu de la Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, or conform pct. 15 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către unitatea economică în care își desfășoară activitatea de bază angajatul prin contract individual de muncă, astfel, avînd în vedere că regulamentul citat a fost adoptat în scopul implementării Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, corect a stabilit prima instanță că Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, în calitate de unitate economică în care-și desfășoară activitatea de bază angajatul, urmează să-i stabilească, calculeze și să plătească indemnizația pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

La data de 07 decembrie 2016 Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI a declarat recurs, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că asupra personalului atestat din cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI se răsfrîng prevederile Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05.04.2007 (lege specială, de domeniu), în care sunt prevăzute norme de drept și de bază a activității acestora.

Astfel, potrivit art. 30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat. Prin urmare, din salariul acestora nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale, respectiv nu cad sub incidența Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Sușține că legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu prevede încasarea pentru personalul atestat a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, respectiv nu se

efectuează nici indemnizația de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, deoarece personalul acestui serviciu dispune de grad și statut special în conformitate cu Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93-XVI din 05 aprilie 2007.

Cât privește, stabilirea și achitarea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, menționează că, conform art. 7 alin. (1) al Legii nr.289 din 22 iulie 2004, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile individuale de asigurări sociale.

Prin urmare, în opinia recurentului, se achită din contul mijloacelor bugetului de stat indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 1,5 ani persoanelor neasigurate conform prevederilor pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii. Indiferent de faptul dacă solicitantul acestor indemnizații este angajat în câmpul muncii sau nu, cererea pentru stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului și indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani sau 1,5 ani va fi depusă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă

în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru